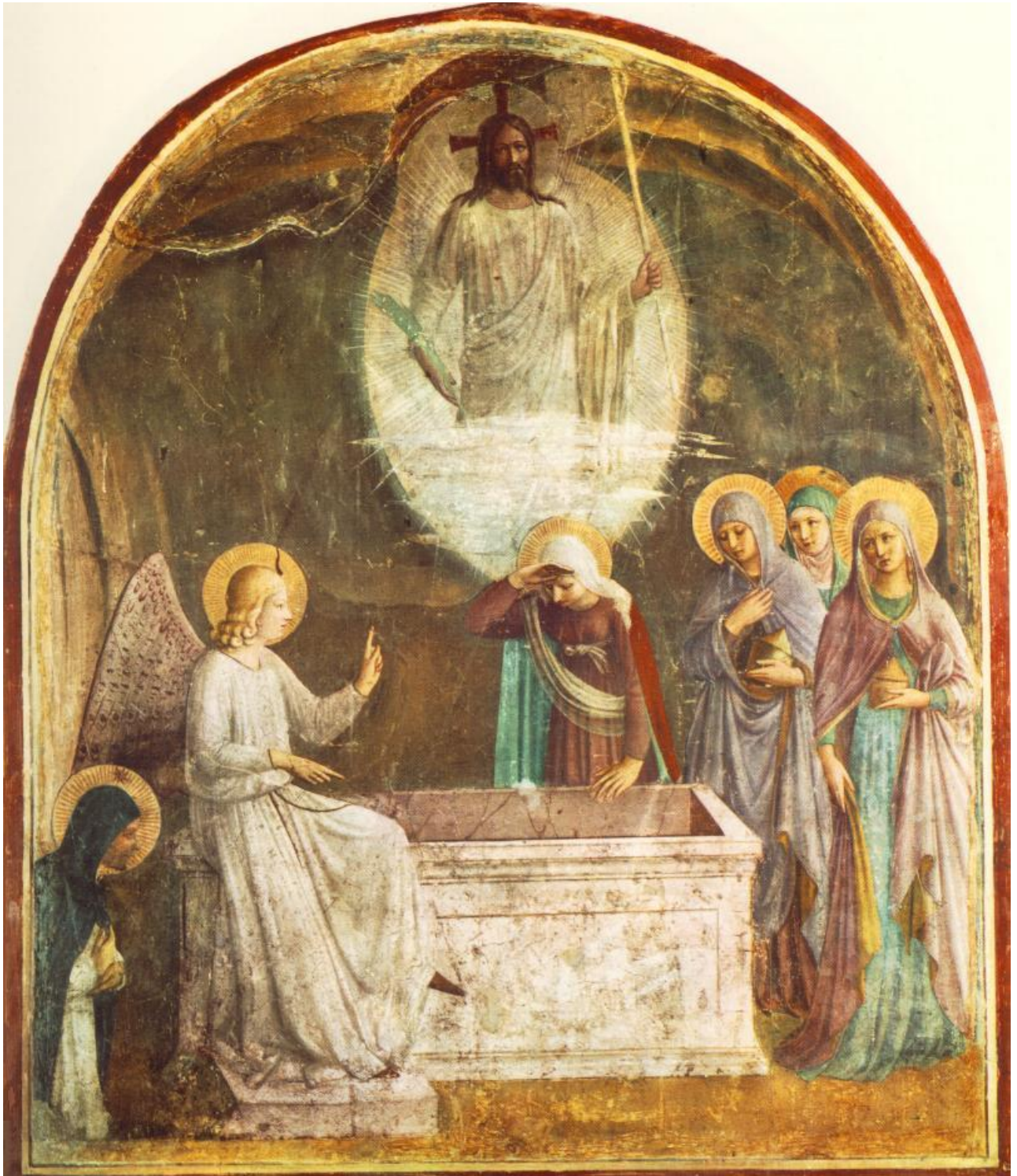

Het open Huis

Christ and Women at the Tomb

ANGELICO, Fra Resurrection of San Marco, Florence

**Kerkblad van de Protestantse
Gemeente Muiden
44e jaargang nr. 4, 12 april 2019**

Licht, ontloken aan het donker,
licht, gebroken uit de steen,
licht, waarachtig levensteken,
werp uw waarheid om ons heen!

Licht, geschapen, uitgesproken,
licht, dat straalt van Gods gelaat,
licht uit licht, uit God geboren,
groet ons als de dageraad!

Licht, aan liefde aangestoken,
licht, dat door het donker brandt,
licht, jij lieve lentebode,
zet de nacht in vuur en vlam!

Licht, verschenen uit den hoge,
licht, gedompeld in de dood,
licht, onstuitbaar, niet te doven,
zegen ons met morgenrood!

Licht, straal hier in onze ogen,
licht, breek uit in duizendvoud,
licht kom ons met stralen tooien,
ga ons voor van hand tot hand!

Lied 600: tekst Sytse de Vries
Jitty Meinders-Rodenburg

www.geschenkwensen.be

*Het frisse groen op jonge twijgen,
een tere tak met bloesemknop.
De natuur spreekt en zal niet zwijgen,
de lente volgt de winter op.*

*Pasen schenkt ons weer nieuw leven,
het oude is voorbij gegaan.
Een licht wordt ons gegeven,
om in het donker op te staan.*

*Pasen opent dichte deuren,
een voorportaal is ons bereid.
Een leven vol van lentekleuren,
een vleugje van de eeuwigheid.*

Kerkdiensten in de Grote Kerk

Zondag 14 april, Palmzondag
10.00 uur
kleur: paars
drs. H. Bouma uit Kampen
collecte: 1. Jongeren paasverhaal (40-dagentijd)
2. Kerk

Donderdag 18 april, Witte Donderdag, dienst van Woord en Tafel
19.30 uur
kleur: wit
ds. G.J. Hoogterp
collecte: 1. Diaconie

Vrijdag 19 april, Goede Vrijdag
19.30 uur
kleur: paars
ds. G.J. Hoogterp
geen collecte

Zaterdag 20 april, Stille Zaterdag
21.00 uur
kleur wit
ds. G.J. Hoogterp
geen collecte

Brood en Wijn

Zondag 21 april, 1^e paasdag, dienst van Woord en Tafel
08.30 uur
10.00 uur
kleur: wit
paasontbijt
ds. G.J. Hoogterp
collecte: 1. Versterk de Kerk in Pakistan
2. Kerk

Zondag 28 april,
10.00 uur
kleur: wit
ds. R.J. Bakker uit Sloten
collecte: 1. Vluchtelingenwerk Nederland
Project samen met Muiderberg
2. Kerk

Zondag 5 mei, Nationale Bevrijdingsdag
10.00 uur
kleur: wit
ds. G.J. Hoogterp
collecte: 1. Vluchtelingenwerk Nederland
Project samen met Muiderberg
2. Kerk in oorlogstijden

Zondag 12 mei,
10.00 uur
kleur: wit
ds. C. Ofman uit Amsterdam
collecte: 1. JOP
2. Kerk

Zondag 19 mei,
10.00 uur
kleur: wit
ds. G.J. Hoogterp (na de dienst jaarvergadering)
collecte: 1. Vluchtelingenwerk Nederland
2. Kerk

Pasen - een nieuw begin

De viering van Pasen is het hart van het kerkelijk jaar. Dat is al zo vanaf het begin van het christendom. Pasen is hét hoogtij feest van de kerk. De gedachtenis van het lijden, de dood en de opstanding van Jezus Christus is ook het centrum van ons geloof. Op het raakvlak van leven en dood staan wij stil bij de betekenis van Jezus van Nazareth als gekruisigde en opgestane Heer. In onze kerk vieren wij rondom het houten kruis de stille week voor pasen. Met brood en wijn op Witte Donderdag, met 'O hoofd vol bloed en wonden' op Goede Vrijdag, met licht van de nieuwe paaskaars in de paaswake en met een gezamenlijk paasontbijt – vergeet niet u aan te melden! - op de paasmorgen voorafgaand aan de viering. Dit jaar weer met veel muzikale begeleiding van allereerst onze cantorij, maar ook met fluitiste Betty Lievense (Goede Vrijdag) en sopraan Irene Vonk en trompettist Michel Frakking (paasmorgen). Zo hopen wij samen de diepgang en vreugde van het Paasfeest als nieuw begin ook in ons persoonlijk leven te mogen ervaren.

Terugblik gesprek over levenseinde

Vier Muider zorgprofessionals (verpleegkundige, arts palliatieve zorg, huisarts en geestelijk verzorger) spraken in een volle Grote Kerk op donderdagavond 14 maart over zaken rond

het levenseinde. Het belang van een wilsverklaring, aandacht voor wel of niet reanimeren, het gesprek hierover met naasten en hulpverleners. De vragen bij palliatieve zorg, voltooid leven en zingeving. De vele mogelijkheden tegenwoordig bij thuiszorg. Indrukwekkend was het piano intermezzo - met inleiding - van Bart Prins 'Jesus bleibet meine Freude'. Opvallend was de grote belangstelling (meer dan 100 aanwezigen) voor deze thematiek. Fijn dat onze kerk hiervoor een gastvrij huis mocht zijn als plek van doordeweekse bezinning.

Contrastvolle zomertijd

Inmiddels is het weer zomertijd. Het voorjaar doet zich op allerlei manieren gelden. Ondertussen is er een contrast met de soms harde maatschappelijke werkelijkheid. Met name de aanslagen en het geweld in Nieuw Zeeland en dichtbij in Utrecht doen ons schrikken. Zoveel wreedheid en haat door mensen veroorzaakt, zoveel onschuldig leed. Daarbij komt het

meeleven met de slachtoffers van de cycloon in Mozambique. Zoveel natuurgeweld. Vraagtekens branden en verstommen op onze lippen. Waarom? Bijzonder vind ik dat we op onze contactbijeenkomsten afgelopen week onze vragen van leven en geloof mochten delen. Veel verschillende persoonlijke verhalen, zomaar door de week thuis in een gastvrije huiskamer. Vragen en twijfels, maar ook onze hoop en vertrouwen op Jezus. Juist in deze dagen onderweg naar Pasen wens ik u allen daarom van harte toe dat wij ons verbonden mogen weten met zijn Licht en Vrede.

Hartelijke groet,
ds. Gerben Hoogterp

Paasontbijt

U kunt zich nog aanmelden voor het paasontbijt op de eerste paasmorgen! Intekenlijst in de kerk of bij Mariejanne de Waart – tel. 261279

Kerkenraad

In de kerkenraadsvergadering van 26 maart hebben we alle jaarverslagen van 2018 onder ogen gehad.

De bespreking van het jaarverslag van onze predikant is het moment om als kerkenraad dominee Hoogterp te vragen hoe hij het voorbije jaar heeft ervaren. Zijn werkzaamheden in onze gemeente heeft hij uitgebreid beschreven. Het zijn er veel, kan dat allemaal wel in die 60% werktijd? En lukt het combineren met zijn andere baan goed? Dominee Hoogterp heeft het naar zijn zin in Muiden. Hij krijgt ook veel terug, zoals hij het noemt.

Onze penningmeester van kerk en diaconie, René van Meurs, heeft vergeleken met vorige jaren veel meer werk gehad aan het opstellen van de jaarrekeningen 2018, omdat vanuit Utrecht een nieuw systeem is voorgeschreven. FRIS (het Financieel Rapportage en Informatie Systeem) brengt weliswaar uniformiteit en gemak voor het opstellen en indienen van de plaatselijke begrotingen en jaarrekeningen van diakenen en kerkrentmeesters, zoals de website van de PKN meldt, maar

het overschakelen naar dat systeem heeft van onze penningmeester grote lenigheid en heel veel tijd gevegd. De kerkenraad keurt de jaarrekeningen van kerk en diaconie, behoudens goedkeuring van de kascontrolecommissie, voorlopig goed. Als de gemeenteleden zich erover hebben kunnen uitspreken, volgt de vaststelling. Daarna gaan beide jaarrekeningen ter beoordeling naar het Classicale College voor de Behandeling van Beheerszaken. Dat college bekijkt of onze gemeente geen rare financiële bokkensprongen maakt. De komende weken zullen de jaarverslagen worden gebundeld en als Jaarverslag 2018 in druk verschijnen. Begin mei volgt dan de bezorging bij onze leden en vrienden.

De jaarvergadering, waarin de kerkenraad met u over de inhoud van gedachten wil wisselen, is vastgesteld op zondag 19 mei na de kerkdienst.

Als dan de aanzet tot het nieuwe beleidsplan gereed is, is dat ook een punt voor die vergadering.

Jacomien van den Hoven, secretaris

Diaconie

Op school het geloof ontdekken.

Voor veel kinderen is geloven helemaal niet vanzelfsprekend - soms zijn ze zelfs nog nooit in een kerkgebouw geweest. Het is fantastisch dat er kerken en scholen zijn die samenwerken om kinderen het christelijk geloof en de kerk te laten ontdekken, bijvoorbeeld via school en kerkvieringen. Ook geven kerken soms ondersteuning op scholen bij het godsdienstonderwijs, bieden zij een luisterend oor aan leerlingen of leraren of denken ze mee over de identiteit van de school. JOP, jong protestant, ondersteunt kerken en scholen in hun samenwerking. Ook ondersteunt zij koepelorganisaties in het onderwijs.

Met uw bijdrage aan deze collecte, geeft u kinderen nog meer kans om het christelijk geloof via school te ontdekken.

Collecte 28 april en 5 mei,
Vluchtelingenwerk in Nederland (project
samen met Muiderberg)
Harbers bezoekt kinderactiviteiten in
azc Grave

Staatssecretaris Harbers wil de komende jaren op meer asielzoekerscentra activiteiten voor kinderen. Hij zei dat tijdens een bezoek aan azc Grave waar hij deze week op uitnodiging van de Werkgroep Kind in azc diverse activiteiten bijwoonde.

Met eigen ogen

De werkgroep Kind in azc bestaat uit verschillende organisaties die zich inzetten voor de verbetering van leefomstandigheden van kinderen in asielopvang. Uit een onderzoek van de werkgroep vorig jaar is onder andere gebleken dat op veel azc's in Nederland te weinig activiteiten voor kinderen worden aangeboden. Dé reden om de staatssecretaris uit te nodigen voor een bezoek om met eigen ogen de noodzaak hiervan in te zien.

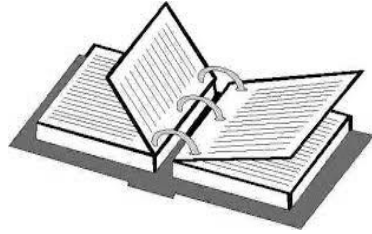
Vrijdag 12 april Pelgrimswandeling

Route schema:

- 9.30 uur: Vertrek Weesp Lichthuis,
- 10.45 uur: De Visserij Naardermeer
- 11.15 - 11.45 uur: Joodse begraafplaats Muiderberg
- 12.00 - 13.00 uur: Lunch pauze De Steeg Muiderberg
- 14.30 uur: Muiden RK kerk
- 15.00 uur: Muiden Protestantse kerk
- 16.15 uur)Weesp RK kerk Troelstralaan

(Het is mogelijk een deel van de route mee te wandelen).

AGENDA

21 april 1^e paasdag 8.30 uur: paasontbijt Grote Kerk
Maandag 29 april, 13.30 uur, vergadering Activiteitencommissie
(bij Wim Gerritsen, de Lange Gangh 12)
Zaterdag 4 mei: 19.00 uur, dodenherdenking in onze kerk

Pasen – Aan tafel met Jezus en de paashaas

Pasen betekent voor de meeste mensen twee dagen extra vrij, een uitgebreid ontbijt en eieren verven. Officieel vieren de Christenen dat Jezus is opgestaan uit de dood, maar in plaats daarvan zie je in winkelatalages paashazen, paasmandjes, lammetjes en eitjes. Niets doet ons aan deze belangrijke wederopstanding denken. Of toch wel?

De Christelijke betekenis van Pasen

Christenen vieren al heel lang Pasen. Het is een van de belangrijkste verhalen uit de Bijbel. In de Bijbel wordt verteld hoe Jezus, ongeveer 2000 jaar geleden, wordt gekruisigd. Deze kruisiging vond plaats op een vrijdag. Christenen geloven dat deze kruisiging was bedoeld om de mensen te redden en daarom wordt deze dag Goede Vrijdag genoemd. Jezus stierf namelijk voor onze zonden. Op de derde dag na zijn kruisiging, op zondag, gingen vrienden naar het graf van Jezus en ontdekten dat het graf leeg was. Jezus had de dood overwonnen door weer tot leven te komen. Het was Gods volmaakte plan. Met Pasen vieren de christenen deze wederopstanding. In de bijbel is ook te lezen dat voorafgaand aan de laatste plaag die God over Egypte zou laten gaan om de farao te straffen, de Israëlieten het bloed van een geslacht lam aan de deurpost moesten strijken. De engel van de dood zou dan aan hun huizen voorbij gaan. De joden vieren sindsdien Pesach, om te herdenken dat Jezus het joodse volk

van de slavernij had verlost. Jezus was, net als het lam, opgeofferd. Hij noemde zichzelf het beloofde paaslam.

Pasen in de commercie

Tegenwoordig is Pasen een lentefeest. We vieren dat de natuur weer tot leven komt. Vandaar dat we in alle winkels eieren en pasgeboren dieren zoals lammetjes en kuikentjes tegenkomen. De dagen worden langer, omdat de zon heeft gewonnen van de maan. De kleur geel is in de paastijd dan ook een populaire kleur. Maar deze uitingen tijdens de paastijd hebben waarschijnlijk een heel andere oorsprong. Er zijn meerdere theorieën. Zo zijn er mensen die zeggen dat onze paaseieren een overblijfsel zijn van de vastentijd. Onze voorouders aten vroeger rond wat nu Pasen is, veertig dagen lang geen dierlijk voedsel. Die veertig dagen bleven de kippen eieren leggen, waardoor er na de vastentijd een overvloed aan eieren was.

De oorsprong van de paashaas hebben wij hoogstwaarschijnlijk aan de mythologie te danken. Eostre was een Germaanse godin die ieder jaar de lente kwam verkondigen. Op een dag had ze zich verslapen en gaf ze de lente een versneld duwtje in de rug. Een vogeltje had hierdoor een flinke klap opgelopen en kon niet meer vliegen maar hupste verlamd verder. De godin had spijt van haar harde optreden en veranderde het hupsende vogeltje in een haasje. Dit haasje kon één keer per jaar eieren leggen, zoals zij dat als vogeltje kon. Deze dag was natuurlijk Pasen.

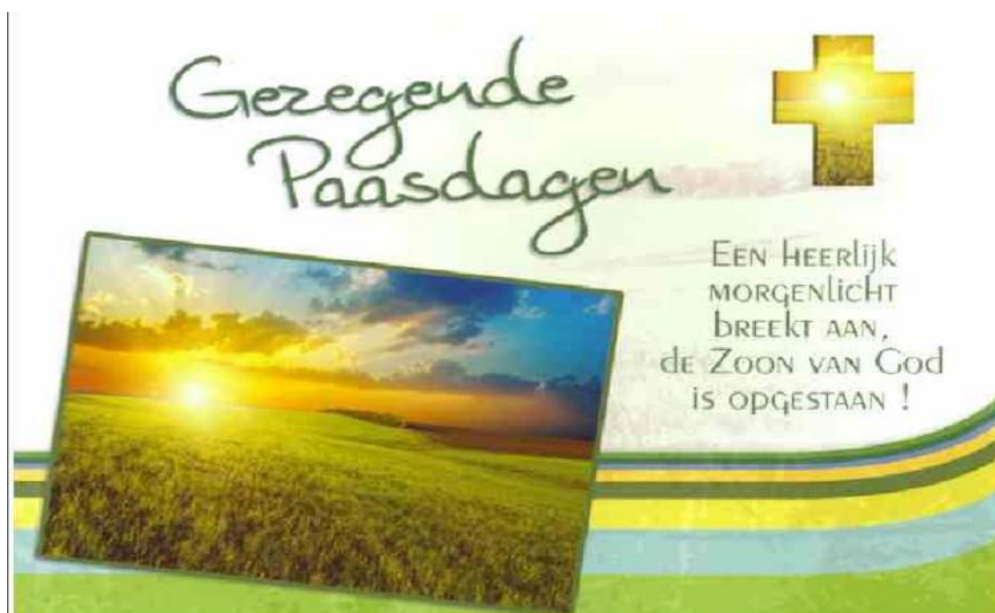

Toegegeven; een afbeelding van een donzig kuikentje en een paashaas met een mandje vol eieren is veel gezelliger aan de paastafel dan Jezus bloedend aan een kruis of bloed van geslachte lammeren aan deuren. Met deze kennis zal je de vrolijke paasafbeeldingen misschien iets meer waarderen

(overgenomen uit verhalen voor pasen)

Collecten 1e kwartaal 2019

6-1-2019	Diaconie	€	94,30
	Kerk	€	51,60
13-1-2019	Stap verder	€	67,85
	Kerk		46,65
20-1-2019	Stap verder	€	63,40
	Kerk	€	43,90
3-2-2019	Werelddiaconaat	€	59,30
	Kerk	€	42,75
10-2-2019	Stap verder	€	91,00
	Catechese/Educatie	€	63,10
17-2-2019	Droogte Ethiopië	€	87,10
	Kerk	€	56,40
24-2-2019	Missionair werk	€	37,90
	Wilde ganzen	€	72,00
2-3-2019	Wilde ganzen	€	80,75
	Kerk	€	55,90
10-3-2019	Zending(Cuba)	€	81,40
	Kerk	€	46,70
17-3-2019	Exodus	€	52,45
	Kerk	€	32,80
24-3-2019	Jeugdwerk	€	41,75
	Stop kinderarbeid in India	€	63,65
31-3-2019	Cycloon Idai	€	191,85

Activiteitencommissie

Prachtige opbrengst Benefietconcert t.b.v. CliniClowns!

Het benefietconcert dat Muziekvereniging Crescendo Muiden jaarlijks in samenwerking met onze commissie organiseert had een recordopbrengst: **€ 1.180,40!**

En voor de lezers die niet daarbij aanwezig waren op 30 maart jl.: de "Special Guest" die optrad voor dit goede doel was onze eigen burgemeester Han ter Heegde die het publiek in de volle kerk met zijn accordeonmuziek luidkeels aan het zingen kreeg! Een fantastische avond voor de CliniClowns, het publiek en alle mensen voor én achter de schermen.

Zomeropenstelling kerk ~ 27 april t/m 21 september

Ook deze zomer zal de kerk op zaterdagmiddagen van 12.00 tot 16.00 uur weer te bezichtigen zijn voor iedereen die daarin interesse heeft. Dit kan echter alleen door de medewerking van alle kerkwachten, de vrijwilligers die deze middagen hun vrije tijd in de kerk doorbrengen om dit mogelijk te maken. Vorig jaar ontvingen deze gastvrouwen en -heren exact 1.000 (!) bezoekers tijdens de zomeropenstelling. Op voorhand aan hen allen onze hartelijke dank dat zij met elkaar er ook in 2019 voor zorgen dat de kerkdeuren gastvrij open staan voor bezoekers!

Muziek in de Kerk

Muziek in de Kerk ~ zaterdag 11 mei Vanaf 10.30 tot even na 17.30 uur. Kom kijken en luisteren! Er is écht voor elk wat wils!

Solisten, ensembles, koren en orkesten treden op; zang van opera tot popmuziek, instrumentaal op vleugel en gitaar, maar ook fanfare-, harmonie- en symfonieorkesten. Het complete programma vindt u op www.grotekerkmuiden.nl

De tijdsduur van een optreden bedraagt maximaal 30 minuten en u kunt de gehele dag naar wens binnenlopen, luisteren en vertrekken. In de kerk zullen koffie, thee en non-alcoholische drank te koop zijn, zodat u ook ter plekke uw dorst kunt lessen.

Nederlands Blazers Ensemble ~ dinsdag 14 mei

Onder de titel "Bach en Soefi" is dit het laatste Proefkamer-muziekconcert van het seizoen.

Samen met muzikale vrienden brengt het Nederlands Blazers Ensemble (NBE) een oriëntaalse Bach in innige omhelzing met oude Perzische muziek ten gehore. Zoals het soefisme aanspoort tot eenheid en harmonie, en oosters en westers gedachtegoed met elkaar verbindt, zo omarmen in dit programma traditionele Iraanse muziek en Johann Sebastian Bach elkaar.

Kaarten voor deze bijzondere, muzikale avond kunt u à € 14,50, € 26,- of € 29,50 reserveren via 06-15173471 of reserveren@proefkamermuziek.nl

De prijzen zijn inclusief een consumptie en reserveringskosten. Alle informatie vindt u op www.proefkamermuziek.nl

Iconen-expositie ~ 18 mei t/m 13 juli

Net als in voorgaande jaren zijn wij er ook nu in geslaagd om in het zomerseizoen twee exposities in de kerk te laten plaatsvinden. De eerste daarvan heeft iconen als thema. Deze zijn van de hand van kunstenares Tillie Langelaan uit Sassenheim. Zij schildert al ruim 20 jaar iconen en exposeert ook elders in Nederland. Onder haar expositiestukken bevinden zich ook Japanse iconen.

De expositie is te bezichtigen op zaterdagen tussen 12.00 en 16.00 uur in de periode van 18 mei t/m 13 juli.

Er is weer veel moois te zien en te horen;
de kerkdeuren staan wagenwijd voor u open!

Namens de Activiteitencommissie,
Anja van Capelle

Nieuwe informatie: Ingaande per 15 april

nieuw email voor het kerkblad:

kerkbladgrotekerk@gmail.com

Voor al het overige drukwerk:

drukwerkgrotekerk@gmail.com

Wilt u deze email's indien nodig thuis veranderen.

Achterin bij alle adressen is het al aangepast.

Protestantse Gemeente Muiden

Grote of Sint Nicolaaskerk Kerkstraat 3 – 1398 AJ Muiden

Vergadergebouw Rehoboth Kloosterstraat 6

Predikant ds. G.J. Hoogterp
De Pauw 1, 1398 CT, tel. 769042
e-mail: ghoogterp@grotekerkmuiden.nl

Kerkenraad:
Voorzitter mevr. E.W. Janssen-Stam
Burg.de Raadsingel 8, 1398BE, tel. 261912
e-mail: voorzitter@grotekerkmuiden.nl

Secretaris mevr. J.J.M. van den Hoven-Scholten
Het Karveel 11, 1398BV, tel. 261800
e-mail: secr@grotekerkmuiden.nl

Postadres kerkenraad Kloosterstraat 6, 1398 AM, Muiden

Diaconie voorzitter: mevr. J.H. Meinders-Rodenburg
De Lange Gangh 13, 1398CV, tel. 261790
e-mail: diaconie@grotekerkmuiden.nl

College van Kerkrentmeesters voorzitter: H. ter Beek
Het Hert 10, 1398EJ, tel. 263411
e-mail: cvk@grotekerkmuiden.nl

penningmeester: R. van Meurs
De Pauw 5, 1398 CT, tel. 0858780434
e-mail: penningmeester@grotekerkmuiden.nl

Website www.grotekerkmuiden.nl

Activiteitencommissie secretariaat: mevr. A. van Capelle-Goor
Amersfoortsestraatweg 69-B14, 1403 AP Bussum
e-mail: acgrotekerkmuiden@gmail.com
Voor informatie over gebruik van de Grote Kerk:
tel.0294 264298 (b.g.g.: 0294 263398 of 085 8780434)

Rekeningnummers

Kerk	NL20RABO0343150484 t.n.v. Protestantse Gemeente Muiden
	NL66INGB0000225618 t.n.v. Protestantse Gemeente Muiden
Diaconie	NL14RABO0343150107 t.n.v. Diaconie Protestantse Gemeente Muiden
Zending	NL38RABO0343154234 t.n.v. Zending Protestantse Gemeente Muiden
Activiteitencommissie	NL73RABO0157098486 t.n.v. Activiteitencommissie Grote Kerk Muiden
Kerkblad	NL61RABO0157017222 t.n.v. Kerkblad Het open Huis, Muiden

Kopij drukwerk email: drukwerk@grotekerk@gmail.com

Abonnement administratie: mevr. M. Eggebeen-de Haan
Vondelstraat 20, 1398XL, tel. 0294 263427,
e-mail: kerkbladgrotekerk@gmail.com
jaarabonnement **€ 12,50**
Postabonnement (incl. frankeerkosten) **€ 20,-**

Inleveren kopij voor het volgende kerkblad bij:
mevr. M. Eggebeen-de Haan

Let op nieuw e-mail: kerkbladgrotekerk@gmail.com
uiterlijk donderdag 16 mei 2019

Het Lam Gods. Vragen rondom het altaarstuk. (1)

Ik neem u mee naar de stad Gent voor een bezoek aan de kathedraal van Sint Baafs. Naast de kathedraal staat een monument ter nagedachtenis aan Hubert & Jan van Eyck, de schilders van het wereldberoemde altaarstuk, dat zich in de kathedraal bevindt: *Het Lam Gods*.

Het altaarstuk is weergaloos. De kleuren van het bijna 600 jaar oude drieluik hebben een overrompelende frisheid. De figuren zijn met een ontroerende ernst geschilderd. Bomen, rivieren, bloemen, dieren zijn afgebeeld met ontzag en bewondering. Het mooiste is het centrale paneel waarop *Het Lam Gods* staat afgebeeld. Deze voorstelling brengt een vrede en een rust tot uitdrukking waar je stil van wordt.

Toch hebben kunstkeners gewezen op merkwaardige, onmiskenbare tekortkomingen. Op het bovenste niveau van het altaarstuk treffen we

verschillen aan in afmeting, perspectief en materiaal. Kijkt u eens naar de afmetingen. Adam en Eva zijn groter dan de musicerende engelen, maar kleiner dan de drie centrale figuren.

Let u eens op het perspectief. Adam en Eva staan in een nis, en zijn geschilderd alsof ze van beneden af gezien worden, terwijl de engelen en de drie centrale figuren op ooghoogte worden getoond. Ziet u de materialen? De engelen verschijnen onder de blote hemel, terwijl de drie centrale figuren zich in een afgesloten ruimte bevinden. De hemelsblauwe achtergrond van de engelen komt niet overeen met het blauw waaruit de centrale figuren naar voren treden.

Bovendien is het altaarstuk topzwaar! De centrale figuren zijn veel te groot in verhouding tot het landschap dat op het centrale paneel is afgebeeld. Tekortkomingen blijven je achtervolgen. Wanneer het altaarstuk gesloten is, worden de centrale panelen niet door de zijpanelen bedekt.

Veel kunsthistorici gebruiken dezelfde argumenten om deze tekortkomingen te verklaren. Niet één, maar twee kunstenaars zouden het altaarstuk geschilderd hebben. Hubert van Eyck is met het altaarstuk begonnen, maar na zijn dood heeft zijn broer Jan het altaarstuk voltooid. Als bewijs dient een kwatrijn op het raamwerk van het altaarstuk met de volgende tekst: *'De schilder Hubert van Eyck, wiens gelijke niemand gevonden heeft, begon dit werk. En Jan, zijn broer, tweede in de kunst, heeft die taak volbracht. Zij nodigen u uit te kijken naar hetgeen volbracht is.'*

Is deze verklaring overtuigend? Jan van Eyck was de beroemde schilder aan het hof van Philips de Goede. Maar wie is Hubert? Een geheimzinnige meester die afgezien van *Het Lam Gods* niet één ander kunstwerk heeft vervaardigd? Het antwoord op deze vraag leest u volgende maand!